

Országos Atomenergia Hivatal

Biztosítéki nyilvántartásba vételi eljárások, biztosítéki ellenőrzések

Jezeri András
Országos Atomenergia Hivatal

- Nyilvántartásba vételi eljárások
- Országos nyilvántartási és jelentési rendszer
- Nemzetközi + nemzeti ellenőrzés

ORSZÁGOS ATOMENERGIA HIVATAL
1539 Budapest, Pf. 676. Telefon: (1) 436-4841, Telefax: (1) 436-4843, E-mail: hias@haas.gov.hu

Határozat szám: 06/2014-Sg-OAH
Ugyintéző: Dr. Nagy Hedvig Éva

Dátumszám: OAH-2014-01425-0002/2014

Tárgy: átalakítási biztosítéki nyilvántartásba vétel megerősítése

Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. (7031 Paks Pf. 71. hrsz.:8803) átalakítási biztosítéki nyilvántartásba vételre irányuló kérelme alapján meghoztam az alábbi határozatot.

HATÁROZAT

Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. (a továbbiakban: Engedélyes) által benyújtott, hatóságomhoz 2014. október 27-én érkezett kérelem (88493/MO/2014 számú beadvány) alapján megállapítom, hogy az átalakítás a nukleáris anyagok nyilvántartásának és ellenőrzésének szabályairól szóló 7/2007. (III.6.) IRM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) előírásainak megfelel, ezért a Rendelet 28. § (1) bekezdése b) pontja alapján az Engedélyes által bejelentett változásokat – új biztosítéki felelős kinevezése – átalakítási biztosítéki nyilvántartásba veszem.

Jelen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. A határozat ellen, annak közlésétől számított 30 napon belül jogszabályértésre híváskozva a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de az Országos Atomenergia Hivatalhoz benyújtott kereseti kérelemnek van helye. A pert az Országos Atomenergia Hivatal ellen kell megindítani. A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti eljárás illetéke 30 000 forint.

Jelen határozat végrehajtásának felfüggesztésére a bíróság jogosult, az ügyfél kifejezetten erre irányuló és a keresetlevélbe foglalt kérelme alapján.

Megállapítom, hogy az átalakítási biztosítéki nyilvántartásba vétel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXI. törvény (a továbbiakban: KéT.) hatálya alá eső, illetékköteles eljárás, az eljárás illetéke 3000 forint, melyet a kérelem benyújtásával egyidejűleg az Engedélyes illetékbélyeg formájában rótt le.

Országos Nukleáris Anyag Nyilvántartási rendszer (ONANY)

Biztosítéki nyilvántartásba vételi eljárások

OAH rendelet 28. § (1)

Első

Nukleáris anyag birtoklása és azzal való bármely tevékenység megkezdéséhez

Átalakítási

Biztosítéki szempontból jelentőséggel bíró átalakítások megkezdéséhez

Szállítási

Külön jogszabály szerint nem export-import engedélyköteles nukleáris anyagok szállításához

Felmentési

Nukleáris tevékenység megszüntetése után a rendelet szerinti követelmények alóli felmentéshez

Országos Atomenergia Hivatal

Első biztosítéki nyilvántartásba vétel 1.

- a) a **telephely fő adatait** (szervezet, helyszínrajz, elrendezés, körülzárás, elérési útvonalak, üzemi paraméterek stb.), a tulajdonos, az üzemeltető, a biztosítékok végrehajtásáért felelős vezető nevét és elérhetőségeit, a telephelyen végzendő tevékenységet;
- b) a **nukleáris anyagok helyi nyilvántartási rendszerét**, a nyilvántartások és a nyilvántartott adatok biztonságát szavatoló intézkedéseket és a biztonsági másolatok készítésének rendjét;
- c) az **anyagmérleg-körzetek** megnevezését és azokat a stratégiai pontokat, amelyek a nukleáris anyagok forgalmának és készletének **mérési kulcspontjai**;
- d) a nukleáris anyagok mennyiségének meghatározására használt mérési, számítási és értékelési módszereket;
- e) a nyilvántartási célú tényleges **készletfelvételek gyakoriságát és eljárásait**;
- f) a nukleáris anyagok adagjainak azonosíthatóságát lehetővé tevő műszaki jellemzőket;
- g) nukleáris anyagok **biztosítéki szervezetének felépítését**, a kijelölt létesítményi és telephelyi biztosítéki felügyelő(k) személyét és elérhetőségét, a létesítményi biztosítéki felügyelők ügyeleti rendjét;
- h) a nukleáris anyagok mozgatásának ellenőrzését lehetővé tevő **megfigyelő és körülhatárolási intézkedéseket**,
- i) a nukleáris anyagok **fizikai védelmének** biztosítását;
- j) a **hatósági és nemzetközi ellenőrök beléptetési rendjét**, a vonatkozó egészségügyi és biztonsági előírásokat.

Országos Atomenergia Hivatal

Első biztosítéki nyilvántartásba vétel 2.

Az első biztosítéki nyilvántartásba vételre irányuló kérelmet

- legalább 3 hónappal,
- létesítmény esetén legalább 7 hónappal, az első nukleáris anyag helyszínre való megérkezése előtt kell benyújtani a nukleáris és radioaktív anyagok hatásága részére.

Országos Atomenergia Hivatal

Biztosítéki nyilvántartásba vételi eljárások

- a) Első biztosítéki nyilvántartásba vétel
- b) Átalakítási biztosítéki nyilvántartásba vétel**
- c) Szállítási biztosítéki nyilvántartásba vétel
- d) Felmentési biztosítéki nyilvántartásba vétel

Átalakítási biztosítéki nyilvántartásba vétel 1.

Országos Atomenergia Hivatal

Biztosítéki szempontból jelentőséggel bíró átalakítások közé tartozik

- a) a nukleáris anyagok **helyi nyilvántartási rendszerének átalakítása**;
- b) az **anyagmérleg-körzetek megnevezésének módosítása** és azoknak a stratégiai pontoknak az átalakítása, amelyek a nukleáris anyagok forgalmának és készletének mérési kulcspontjai;
- c) a **nukleáris anyagok mennyiségének meghatározására használt mérési, számítási és értékelési módszerek átalakítása**, új mérési, számítási és értékelési módszerek kifejlesztése;
- d) a nyilvántartási célú tényleges **készletfelvételek gyakoriságának és eljárásainak átalakítása**;
- e) a nukleáris anyagok adagjainak azonosíthatóságát lehetővé tevő műszaki jellemzők átalakítása;
- f) a nukleáris anyagok **biztosítéki szervezete felépítésének**, a kijelölt létesítményi és telephelyi biztosítéki felügyelő(k) személyének **változtatása**;

Átalakítási biztosítéki nyilvántartásba vétel 2.

- g)* a nukleáris anyagok mozgásának ellenőrzését lehetővé tevő **megfigyelő és körülhatárolási intézkedések átalakítása;**
- h)* nukleáris anyagoknak a jelen rendelet követelményei alóli **mentesítése**, valamint a mentesített anyagok **mentesítésének megszüntetése;**
- i)* a nukleáris anyagok **fizikai védelme** biztosításának **átalakítása;**
- j)* az **ellenőrök beléptetési rendjének**, a létesítményi biztosítéki felügyelők ügyeleti rendjének **megváltoztatása;**
- k)* a biztosítéki követelmények teljesítési módjának a biztosítéki nyilvántartásba vételt követő megváltoztatása.

Az átalakítási biztosítéki nyilvántartásba vételre irányuló kérelemben a kérelmezőnek be kell mutatnia, hogy az átalakítás utáni állapot teljesíti a biztosítéki követelményeket.

Országos Atomenergia Hivatal

Biztosítéki nyilvántartásba vételi eljárások

- a) Első biztosítéki nyilvántartásba vétel
- b) Átalakítási biztosítéki nyilvántartásba vétel
- c) **Szállítási biztosítéki nyilvántartásba vétel**
- d) Felmentési biztosítéki nyilvántartásba vétel

Országos Atomenergia Hivatal

Szállítási biztosítéki nyilvántartásba vétel 1.

- a nukleáris export-import engedélyezés alá nem eső nukleáris anyagokra vonatkozik.
- a nyilvántartásba vétel hosszabb időtávra is kérhető, amennyiben ugyanazon adagszámú nukleáris anyag halad át rendszeresen az országhatáron (pl. kalibráló forrás, szegényített urán falú tartó).
- a szállítási biztosítéki nyilvántartásba vételkor a hatóság kiviteli vagy befogadói igazolást ad a nukleáris anyaggal rendelkező szervezet részére.

Szállítási biztosítéki nyilvántartásba vétel 2.

Országos Atomenergia Hivatal

- a) a szállítandó nukleáris anyag összes tömegét, hasadó izotópok szerinti bontását, kémiai összetételét, fizikai alakját, izotóp összetételét;
- b) a szállítandó tárgyak számát;
- c) a szállító konténerek típusát (kiszállítás esetén a pecsételést lehetővé tevő jellemzőket is);
- d) kiszállítás esetén a szállítás rendeltetési országát és helyét, beszállítás esetén az anyagmérleg-körzetet és a helyszínt, ahol az anyagot kicsomagolják;
- e) a szállítás eszközét; f) kiszállítás esetén a szállításra előkészítés helyét;
- g) kiszállítás esetén a szállítandó anyag azonosítását, a mennyiségének és összetételének ellenőrzését lehetővé tevő utolsó napot, beszállítás esetén az anyag kicsomagolásának napját, amikor annak mennyiségét és összetételét ellenőrizni lehet;
- h) a szállítás megkezdésének és a rendeltetési helyre való megérkezés várható időpontját;
- i) a szállításért való felelősség átadásának helyét.

Biztosítéki nyilvántartásba vételi eljárások

Országos Atomenergia Hivatal

- a) Első biztosítéki nyilvántartásba vétel
- b) Átalakítási biztosítéki nyilvántartásba vétel
- c) Szállítási biztosítéki nyilvántartásba vétel
- d) **Felmentési biztosítéki nyilvántartásba vétel**

Felmentési biztosítéki nyilvántartásba vétel

A felmentési biztosítéki nyilvántartásba vételre irányuló kérelemben a kérelmezőnek be kell mutatni:

- a nukleáris anyagnak a szervezet felelőssége alól való kikerülés módját, a
- tevékenység végleges felszámolására tett lépéseket,
- valamint a nukleáris anyagokkal kapcsolatos dokumentációt 5 évre visszamenőleg

Nukleáris biztosítéki ellenőrzések típusai 1.

INFCIRC/153 SZERINTI ELLENŐRZÉSEK (bejelentett tevékenységek)

célja: hitelesítés

INFCIRC/540 SZERINTI ELLENŐRZÉS (Kiegészítő Jegyzőkönyv)

célja: igazolni, hogy nincs eltitkolt tevékenység, vagy anyag

INTEGRÁLT BIZTOSÍTÉKI RENDSZER

Nukleáris biztosítéki ellenőrzések típusai 2.

Országos Atomenergia Hivatal

Helyszíni ellenőrzés:

- előre bejelentett
- rövid idővel előre bejelentett (48 óra)
- nem bejelentett

Résztevők szerint:

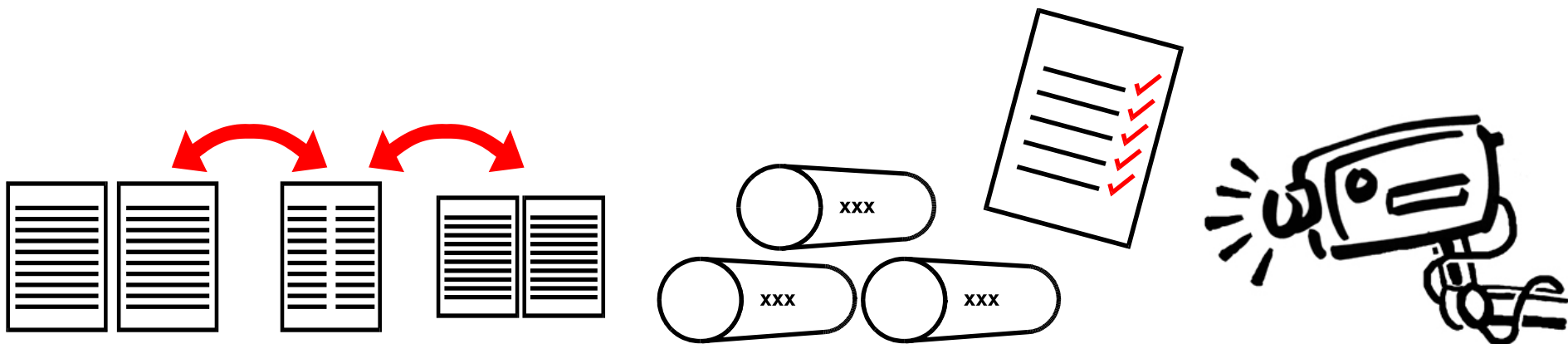
- OAH
- Európai Bizottság
- NAÜ

Átfogó biztosítéki ellenőrzés

Kiegészítő jegyzőkönyv szerinti ellenőrzés

Nukleáris biztosítéki ellenőrzések célja

- a nukleáris anyag nyilvántartásának ellenőrzése,
- a nukleáris anyag adagjainak megszámolása és egyértelmű azonosítása,
- a jogszabályok betartása,
- a körülhatárolás és megfigyelés eszközeinek ellenőrzése

Országos Atomenergia Hivatal

Nemzetközi ellenőrök jogköre

A Bizottság

- kötelezettségeket írhat elő,
- helyszíni ellenőrzéseket tarthat,
- szankciókat alkalmazhat

a nukleáris anyagok békés célú alkalmazásának ellenőrzése terén lényegében **nemzeti hatósági jogkörökkel rendelkezik.**

A nukleáris anyagok hazai alkalmazását és nyilvántartását a vállalt nemzetközi kötelezettségeknek megfelelően a

- Nemzetközi Atomenergia Ügynökség
- és az Európai Bizottság biztosítéki ellenőrei is ellenőrzik.

Országos Atomenergia Hivatal

Az OAH és az ellenőrzött fél közötti kapcsolat

- Az OAH és a nemzetközi ellenőrzés alá eső szervezet között kölcsönös és haladéktalan tájékoztatás valósul meg, az OAH küld hazai ellenőrt.
- Ha az OAH a nemzetközi helyszíni ellenőrzésen való részvételi szándékát bejelenti, akkor a nemzetközi ellenőrzés az OAH ellenőrének megérkezéséig nem kezdhető meg.

OAH feladata a nemzetközi ellenőrzésekkel kapcsolatban

- biztosítéki ellenőrzések tervezése
- folyamatos kapcsolattartás a létesítmények, a NAÜ és az Európai Bizottság között, továbbá a zavartalan információ-áramlás megteremtése
- közreműködés a helyszíni ellenőrzések előkészítésében, végrehajtásában és eredményeinek értékelésében
- a helyszíni ellenőrzések eredményeinek nyilvántartása.

Országos Atomenergia Hivatal

Átfogó biztosítéki ellenőrzés

- A Nukleáris biztonság területén az OAH által már kialakított átfogó ellenőrzési rendszert a nukleáris biztonsági kultúra erősítésére;
- További hatósági cél a biztonság (safety) mellett a biztosítéki (safeguards) és a védettségi (security) kultúra megerősítése;
- 2011-ben átfogó ellenőrzési rendszert vezetett be a hatóság, a nukleáris anyaggal rendelkező szervezetek biztosítéki rendszerének időszakos felülvizsgálata, értékelése és továbbfejlesztése érdekében.

Országos Atomenergia Hivatal

Köszönöm a figyelmet!